

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите – Варна

РЕШЕНИЕ № ВН¹⁵ -ПР -ОС/2019 г.

за извършване на оценка на степента на въздействие

На основание чл. 31, ал. 10 от Закона за биологичното разнообразие (ДВ, бр. 77/2002 г. с изм. и доп.), чл. 20, ал. 1 и ал. 3 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (приета с ПМС № 201/31.08.2007 г., ДВ, бр. 73/2007 г.), във връзка с чл. 6а, т. 2 от същата и представена писмена документация от възложителя, съгласно Част Б, Приложения № 1 и № 2 към чл. 10, ал. 1 и ал. 2 от Наредбата, с вх. № 53-00-3076/A2/29.10.2018 г. и допълнителна информация с вх. №№ 53-00-3076/A8/07.12.2018 г., 53-00-3076/A13/12.04.2019 г. и 53-00-3076/A17/10.07.2019 г. на РИОСВ-Варна и извършено преценяване начина на процедиране с писмо изх. № 92-00-3076/A16/24.06.2019 г. на РИОСВ-Варна

РЕШИХ:

Да се извърши оценка на степента на въздействие на инвестиционно предложение /ИП/ за „Възобновяване използването на подводно депо „Налбанка“ във Варненско езеро, което **има вероятност да окаже значително отрицателно въздействие** върху популации и местообитания на видове, предмет на опазване ЗЗ за опазване на дивите птици BG0000191 „Варненско-Белославско езеро“, обявена със Заповед № РД-128/10.02.2012 г. на министъра на околната среда и водите.

Местоположение: Варненско езеро, ЗЗ BG0000191 „Варненско-Белославско езеро”

Възложител: ДП „Пристанищна инфраструктура“ – гр. София, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Шипченски проход“ 69, представлявано от Ангел Забуртов – генерален директор

Характеристика на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение предвижда възобновяване използването на подводно депо „Налбанка“, с цел използване на недоизчерпаните възможности на съществуващото депо като се трансформират сегашните му граници. Депо „Налбанка“, състоящо се от три части: източна, централна и западна, е предназначено за отсипване на земни маси и дънни утайки, получени от драгирането на подходните канали и акваториите на пристанище Варна и е регламентирано като такова със Заповед № РД-1017/30.10.2002 г. на министъра на околната среда и водите. Понастоящем депото не се използва по предназначение поради причината „частично запълнения му обем със земни маси от предишни драгажни дейности“, както и поради наличието на обща зона на проекциите на сегашната му акватория и водната част на защитена местност /ЗМ/ „Казашко“ и затруднения достъп до трите му сепарирани зони, предвид ограниченията на Район № 3 в акваторията на Варненско езеро /ползван за временно заставане на кораби и котви/. Това налага промяна в границите на депото.

Местоположението на депо „Налбанка“ в предложените му нови граници е във Варненско езеро, северно от навигационния канал, свързващ Варненското езеро и

Белославското езеро и южно от акваторията на ЗМ „Казашко“. Новото депо ще обединява цялата му източна сегашна част /“Изток“/ и участъка от централната му част и вън границите на ЗМ „Казашко“ с нови граници:

- източна – продължаваща източната граница на ЗМ „Казашко“ южно от нея;
- южна – частично съвпадаща със северната граница на котвената стоянка;
- западна – минаваща по източната граница на сегашната западна зона на депото /“Запад“/;
- северна – отстояща на 10 м южно от южната граница на ЗМ „Казашко“ /за създаване на буферна зона/.

Новите граници на депото оформят неправилен многоъгълник с координати, както следва в различни координатни системи:

Точка:	Коорд. с-ма 2005 (кад.)		UTM (zone 35)		WGS 84	
	Northing	Easting	Northing	Easting	N	E
A	4788159,447	691273,8639	4783938,8262	569370,7226	43°12'18,15"	27°51'14,15"
B	4788204,7872	691473,6168	4783980,2782	569571,4216	43°12'19,43"	27°51'23,06"
C	4788349,1313	691618,7372	4784122,6528	569718,91	43°12'24"	27°51'29,66"
D	4788338,5605	691716,5831	4784109,9299	569816,6697	43°12'23,55"	27°51'33,99"
E	4788359,5282	691887,6913	4784127,9048	569987,9593	43°12'24,08"	27°51'41,59"
F	4788244,9646	692328,0093	4784005,1829	570426,7235	43°12'19,95"	27°52'0,97"
G	4787920,3622	692328,9051	4783681,3355	570421,0105	43°12'9,46"	27°52'0,57"
H	4787919,9873	691996,3128	4783686,1902	570089,1492	43°12'9,73"	27°51'45,87"
I	4788102,5786	691275,7262	4783881,8179	569371,7165	43°12'16,31"	27°51'14,17"

Новата площ на подводното депо е изчислена приблизително на 321 дка.

Съгласно становище с изх. № 05-09-165/A4/27.05.2019 г. на Басейнова дирекция „Черноморски район“ и вх. № 53-00-3076/A15/27.05.2019 г. на РИОСВ-Варна, ИП „Възобновяване използването на подводно депо „Налбанка“ във Варненско езеро, е допустимо спрямо ПУРБ и ПУРН, след провеждане на приложимата процедура и издаване на решение/становище по ОВОС/ЕО/ОС за одобряване/съгласуване, при съобразяване с препоръките в извършените оценки, както и с условията, изискванията и мерките, постановени в решението/становището, при:

- спазване нормативните изисквания, посочени в т. III от настоящото становище;
- недопускане замърсяване на водите и влошаване на състоянието на водните тела.

След извършена справка в регистъра на защитените територии в териториалния обхват на РИОСВ-Варна, и наличните в инспекцията информационна система за екологичната мрежа Натура 2000, се установи, че:

Територията, предмет на ИП, не попада в границите на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии (ЗЗТ, Обн. ДВ, бр. 133/1998 г. с изм. и доп.). Същата попада в границите на защитена зона (ЗЗ) от екологичната мрежа НАТУРА 2000 - защитена зона за опазване на дивите птици BG0000191 „Варненско-Белославско езеро“, обявена със Заповед № РД-128/10.02.2012 г. на министъра на околната среда и водите.

При извършената проверка за допустимост по реда на чл. 12 във връзка с чл. 2, ал. 2 от *Наредбата за ОС* се констатира, че реализацията на предвидените с ИП дейности са допустими спрямо режимите на защитена зона за опазване на дивите птици BG0000191 „Варненско-Белославско езеро“, определени със заповедта за обявяване.

ИП не попада в обхвата на Глава шеста от *Закона за опазване на околната среда* (ЗООС, Обн. ДВ, бр. 91/2002 г., с изм. и доп.) и не е предмет на процедура по оценка на въздействие върху околната среда или екологична оценка по реда на същия закон.

Гореописаното инвестиционно предложение се подлага на оценка за съвместимост на основание извършено преценяване начина на процедиране, съгласно чл. 2, ал. 2, от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове,*

Поради следните мотиви:

1. Територията, предмет на ИП:

- попада изцяло в границите на защитена зона за опазване на дивите птици BG0000191 „Варненско - Белославско езеро”, която е с международно значение за зимуващите водолюбиви птици и е обявена с цел защита на местообитанията на 59 вида птици, както и местообитания на 53 редовно срещащи се мигриращи вида птици; от видовете, които се срещат в границите на 33 BG0000191 „Варненско - Белославско езеро”, 7 вида са световно застрашени.
- засяга 0,68 % от площта на 33 BG0000191 „Варненско - Белославско езеро” или 1,48 % от площта на клас земно покритие „Вътрешни водни тела /застояла вода, течаща вода/“ - ИП ще се реализира изцяло в акваторията на Варненско езеро, което е основно местообитание на по-голямата част от птиците, предмет на опазване в 33 BG0000191 „Варненско - Белославско езеро”.

2. Има вероятност реализацията на предвиденото с ИП да доведе до намаляване популациите на птиците, предмет на опазване в 33 BG0000191 „Варненско - Белославско езеро”, чрез продължително и значително безпокойство и прогонване на видове, отнемане и намаляване на площта на местообитанията на птици, /представители на разред Пеликаноподобни, разред Гъскоподобни, разред Дъждосвирицоподобни, разред Гмуркачоподобни, разред Гмурецоподобни и др./, които през различни стадии от своето развитие използват територията като местообитание за размножаване, хранене, почивка, укритие и миграция, предвид факта, че:

- 33 BG0000191 „Варненско - Белославско езеро” е място с международно значение за зимуващите водолюбиви птици /между които и световно застрашени/ - поради факта, че не замръзват през зимата, езерата са удобно място за зимуване на различни видове патици, потапници, корморани и други водолюбиви птици;
- защитената зона е от значителна орнитологична стойност по време на миграция, за видове като малкия корморан, белия щъркел и кафявоглавата потапница, от която се наблюдават международно значими струпвания;
- от световно застрашените видове главно по време на миграция се срещат кървоглавия пеликан и белооката потапница, а през зимата и тръноопашатата потапница.
- ИП е свързано с възобновяване използването на подводно депо „Налбанка“, което е предназначено за отсипване на земни маси и дънни утайки. Същото предполага постоянно и значително антропогенно въздействие, вкл. в други територии от защитената зона, свързано с генериране на емисии в акваторията на езерото, безпокойство и прогонване на видове, предмет на опазване в зоната /в т.ч. и през размножителния период/ и др.;
- при реализацията на ИП има вероятност да се окаже отрицателно въздействие върху ключови местообитания, предмет на опазване в 33 BG0000191 „Варненско - Белославско езеро”, намиращи се в границите на ЗМ „Казашко“ /разположена на около 10 м от границата на ИП/, вкл. върху гнездови местообитания и местообитания за почивка и укритие на птици, предмет на опазване в защитената зона;

- реализацията на ИП е предпоставка за допълнително влошаване екологичното състояние и условията на акваториалните местообитанията на видове птици, предмет на опазване в защитената зона – територията, предмет на ИП, попада в обхвата на: повърхностно водно тяло в много лош екологичен потенциал; подземни водни тела в лошо химично състояние; чувствителна зона, съгласно Закона за водите, по отношение на биогенни елементи.
3. Реализацията на ИП съвместно с подобни и други ИП/ППП в 33 BG0000191 „Варненско - Белославско езеро” има вероятност да доведе до значително кумулативно въздействие върху местообитанията на птици, предмет на опазване в 33 BG0000191 „Варненско - Белославско езеро”, поради факта, че:
- в границите на защитената зона има заявени /с неприключили процедури по реда на екологичното законодателство/ и процедирани /със завършени процедури/ инвестиционни предложения, планове, програми, проекти (ИП/ППП) за изграждане на пристанища, складове, логистични центрове и др., които кумулативно са свързани с отнемане на местообитанията на видове птици, предмет на опазване в зоната, вкл. крайбрежни гнездови местообитания и местообитания в откритите водни площи;
 - реализацията на ИП съвместно с други ИП/ППП има вероятност да доведе до промяна в баланса на територията в защитената зона, до фрагментация на местообитанията /вкл. ключови за защитената зона/ и прекъсване на биокоридорни връзки;
 - съгласно стандартния Натура 2000 формуляр за 33 BG0000191 „Варненско - Белославско езеро”, същата е уязвима по отношение развитие на промишлеността и урбанизацията, и бъдещите планове за развитие на инфраструктура, които застрашават съществуването на последните останали естествени местообитания в зоната.
4. Има вероятност реализацията на ИП да доведе до нарушаване целите на опазване на зоната, свързани със запазване на площта и естественото състояние на местообитанията на видовете, които се опазват в нея, вкл. естествените за тези местообитания условия на средата, определящи тяхното благоприятно природозащитно състояние.

Изисквания към обхвата, обема и съдържанието на оценката по чл. 21 от Наредбата, включително възможни алтернативни решения, наличие на обстоятелствата по чл. 33 от Закона за биологичното разнообразие, предложения за смекчаващи мерки/компенсиращи мерки и др.:

Оценката за степента на въздействие на ИП върху 33 за опазване на дивите птици BG0000191 „Варненско - Белославско езеро”, следва да бъде извършена въз основа на критериите по чл. 22 от *Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.*

Съгласно чл. 23, ал. 2 от Наредбата оценката се представя под формата на доклад, който се състои от:

1. анотация на инвестиционното предложение – пълна характеристика на ИП по отношение на териториален обхват, обем, необходимост от нова инфраструктура за реализация и експлоатация на ИП и др. – да се приложи инвестиционен проект, с обяснителна записка и подробни и ясни схеми за разположението на отделните елементи на депото; етапи за реализация и срокове за експлоатация; вид, количество и характеристики на земните маси и утайките, които ще се депонират;
2. описание на характеристиките на други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценяваното ИП могат да окажат неблагоприятно въздействие върху

защитената зона – характеристики и отстояния от територии с такива планове, програми и проекти/инвестиционни предложения; оценка на вероятното **кумулятивно въздействие** върху зоната;

3. описание на елементите на ИП, което самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитената зона или нейните елементи;

4. описание на защитената зона, местообитанията на видовете и целите на управление на национално и международно ниво и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на ИП – наличие на фактори, допринасящи за природозащитната стойност на зоната; специфична значимост или уязвимост; елементи на защитената зона, чувствителни към промени; природозащитно състояние (благоприятно или не);

5. описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на ИП върху предмета и целите на опазване на защитената зона:

а) описание и анализ на въздействието на ИП върху всеки от видовете, предмет на опазване в защитената зона - да се опише структурата и динамиката на популациите, приоритетност и състояние на видовете, предмет на опазване в зоната, като се направи оценка степента на въздействие по отделно за всеки вид;

б) описание и анализ на въздействието на ИП, върху целостта на защитената зона с оглед на нейната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.), както по време на реализацията, така и при експлоатацията на инвестиционното предложение;

6. предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ИП върху защитената зона и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитената зона в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки;

7. разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитената зона, включително нулева алтернатива – по отношение на местоположение, начин на реализиране на ИП и др.;

8. картен материал с местоположението на ИП спрямо защитената зона и нейните елементи;

9. заключение за вида и степента на отрицателно въздействие - да се направи категорично заключение дали предмета на опазване в зоната **„ще бъде значително увреден”** или **„няма да бъде значително увреден”**. Заключение следва да бъде обосновано и съобразено с изискванията на чл. 32, ал. 2 от Закона за биологичното разнообразие;

10. наличие на обстоятелства по чл. 33 ЗБР и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34 ЗБР - когато заключението по т. 9 е, че предметът на опазване на съответната защитена зона ще бъде значително увреден от реализирането на ИП и че не е налице друго алтернативно решение;

11. информация за използваните методи на изследване, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация, трудности при събиране на необходимата информация;

12. документи по чл. 9, ал. 2 и 3.

При определянето на степента на въздействие на ИП да бъдат използвани *количествени оценки* за очакваните загуби или влошаване на състоянието на местообитания на видове (площ) и видове (численост и плътност на популациите), предмет на опазване в защитената зона. Тези оценки трябва да бъдат разгледани в контекста на представеността на местообитанието /вида в дадената защитена зона по отделно и в мрежата от защитени зони като цяло.

Необходима компетентност на експертите в рамките на общите изисквания по чл. 9 от Наредбата, които извършват оценката по чл. 21 от същата, съгласно конкретния предмет на ОС:

Оценката по чл. 21 от Наредбата трябва да бъде възложена на експерти, отговарящи на изискванията на чл. 9, ал.1 от Наредбата и по-конкретно притежаващи компетентност в областта на зоологията и хидробиологията, както и на експерти, отговарящи на изискванията на чл. 9, ал. 4, т. 1 от Наредбата, притежаващи компетентност в областта на хидрологията и хидрогеологията.

Наличието на изискванията на чл. 9, ал. 1 от Наредбата се удостоверява с съответните документи като обстоятелствата по чл. 9, ал. 1, т. 4 – 7 се удостоверяват с декларация, която се подписва от съответния експерт.

Съгласно чл. 23, ал. 3 от Наредбата, възложителят и експертите, изготвящи доклада, могат да провеждат консултации с дирекциите на националните паркове, басейновите дирекции, с Изпълнителната агенция по околна среда, както и с други централни и регионални органи и техните специализирани структури, с научни институции/организации, резултатите от които се прилагат към доклада.

Във връзка с чл. 20, ал. 4 от Наредбата, информация /документацията по чл. 8, ал. 1 от Закона за биологичното разнообразие/ за предмета и целите на опазване на 33 за опазване на дивите птици BG0000191 „Варненско-Белославско езеро”, е налична на <http://natura2000.moew.government.bg/>.

Настоящото решение не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на Закона за опазване на околната среда и други специални закони и подзаконовни нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

При промяна на инвестиционното предложение, на възложителя или на някои от обстоятелствата, при които е било издадено настоящето решение, възложителя/ новия възложител трябва да уведоми РИОСВ-Варна до 14 дни след настъпване на измененията.

Решението може да бъде обжалвано по реда на Административно процесуалния кодекс чрез директора на РИОСВ-Варна пред министъра на околната среда и водите и Административен съд - София в 14 дневен срок от съобщаването му.

Дата: 25. 09. 2019

инж. ХРИСТИНА ГЕНОВА
Директор на РИОСВ